

การพัฒนาเทคนิคและกระบวนการสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนของชุมชน
สัมมาชีพในจังหวัดแพร่

Technique Development and Creative Processes for Increasing Product
Values at the Right Livelihood Community in
Phrae Province

อรอนงค์ วูวงศ์¹ ฉวีวรรณ สุวรรณภา² เกรียงศักดิ์ ฟองคำ³ นวัชรโรจน์ อินเต็ม⁴

Onanong Woowong, Chaweewan Suwannapha, Kreingsak Fongkum, Nawascharose Intem

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาหลักสูตรผลิตภัณฑ์ชุมชนของชุมชนสัมมาชีพ ในจังหวัดแพร่ 2) เพื่อพัฒนาเทคนิคกระบวนการสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนของชุมชนสัมมาชีพ ในจังหวัดแพร่ และ3) เพื่อนำเสนอหลักสูตรพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนของชุมชนสัมมาชีพ ในจังหวัดแพร่ เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนา (R & D) ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้นำชุมชน นักวิชาการศึกษา/ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร ปราชญ์ท้องถิ่น ประชาชนในชุมชน รวมทั้งสิ้น 25 คน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การพัฒนาหลักสูตรผลิตภัณฑ์ชุมชนสัมมาชีพพบว่ามีขั้นตอนดังนี้ 1) วิเคราะห์ปัญหา และความต้องการของชุมชน 2) กำหนดเป้าหมาย จุดมุ่งหมายและจุดประสงค์ 3) การเลือกและการจัดเนื้อหาจะต้องมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนด 4) การเลือกและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในการฝึกอบรม 5) การกำหนดเวลาของหลักสูตรอบรม 6) ร่างหลักสูตรอบรมสำหรับประชาชน และ7) วิพากษ์หลักสูตร

2. เทคนิคกระบวนการสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนของชุมชนสัมมาชีพ มีเทคนิคกระบวนการดังนี้ 1) ศึกษาความต้องการผลิตภัณฑ์ของชุมชน 2)การออกแบบลวดลายผลิตภัณฑ์ 3) พัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบ 4) การนำผลิตภัณฑ์ไปสู่กลไกตลาด 5) การถ่ายทอดการเรียนรู้ 6) การสร้างเครือข่าย

3. การนำเสนอหลักสูตรชุดฝึกอบรมมี 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรชุดอบรมการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ไม้สักและหลักสูตรชุดอบรมส่งเสริมการเรียนรู้ผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ไม้สัก อยู่บนพื้นฐานของการพัฒนาตนเอง พัฒนาผู้อื่นและบริบทสิ่งแวดล้อมในชุมชนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning ให้ผู้เข้าร่วมใน

Received: 2022-10-25 Revised: 2022-11-17 Accepted: 2022-11-19

¹ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ Mahachulalongkornrajavidyalaya University Phrae Campus. E-mail: dony44@hotmail.com

² มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ Mahachulalongkornrajavidyalaya University Phrae Campus. E-mail: Wee_MCU@hotmail.com

³ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ Mahachulalongkornrajavidyalaya University Phrae Campus. E-mail: nawatrot_kaw@hotmail.com

⁴ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ Mahachulalongkornrajavidyalaya University Phrae Campus. E-mail: kriengsakfong@gmail.com

การเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ มีการเสนอแนะวิธีการผลิต ผลิตภัณฑ์พานแปดเหลี่ยม บุษบก และก๊ี่ ให้เป็นต้นแบบที่สามารถนำไปพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์อื่นๆ

คำสำคัญ (Keywords) : พัฒนา; เทคนิคและกระบวนการ; สร้างสรรค์

Abstract

The purposes of this study were: 1. to develop a curriculum for the products of at the Right Livelihood Community; 2. to improve techniques and creative processes for increasing product values; and 3. to present a product development curriculum A research and development (R&D) approach was used; the 25 key informants consisted of community leaders, scholars and specialists in education and curriculum design, local sages, and people living in the community.

The results indicated as follows.

1. The development steps of the Right Livelihood Community products were: 1.problem and community need analysis; 2.determination of curriculum goals and objectives; 3.selection and organization of content curriculum aligning with its goals and objectives; 4.selection of training program's activities and experiences; 5. determination of training program duration; 6. curriculum draft; and 7. curriculum review.

2. The techniques and product creation processes for increasing product values at the Right Livelihood Community were: 1. investigating the needs of community products; 2. designing product patterns; 3. developing products prototype; 4. bringing products to market; 5. transferring knowledge and skills; and 6. networking.

3. In terms of the presentation regarding the training program curriculum, it consisted of two training programs: the creative teak products and the creation of traditional Thai teak tray. The curriculum was based on developing self and others, including community contexts and environment. Active learning, which learners learn through self-practice, was integrated into activities. In order to be prototypes for other product expansions, the making processes of octagonal trays, movable thrones, and traditional Thai trays were presented.

Keywords: development; techniques and processes; creation

บทนำ (Introduction)

แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ.2561-2580, 2561: 4) มุ่งเน้นให้ประเทศไทยสามารถยกระดับการพัฒนาให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ประเทศ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ไว้ 6 ด้าน โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านความมั่นคง ซึ่งมีประเด็นที่สำคัญประการหนึ่งคือ ต้องการให้ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงาน และรายได้ที่มั่นคงพอเพียงกับการดำรงชีวิต ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ที่

ต้องการลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติรวมทั้งประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ที่มุ่งให้เกิดความยั่งยืน โดยไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นพื้นฐานนำมาสู่การจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ดังกล่าวข้างต้นคือ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม เพื่อลดปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของกลุ่มคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน และแก้ไขปัญหาความยากจน เพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการพื้นฐานทางสังคมของภาคีรัฐรวมทั้งเพิ่มศักยภาพชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง สำนักส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน (2562: 11)

จากข้อมูลการวิเคราะห์ผลศักยภาพที่เกี่ยวข้อง ทั้งตัวแปรจากปัจจัยภายใน ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับศักยภาพของจังหวัดแพร่ ปัจจัยภายนอก นโยบายของรัฐบาล ตัวชี้วัดการพัฒนา ระดับประเทศ พบว่า จังหวัดแพร่มีทั้งโอกาสที่ควรพัฒนาต่อยอดและปัญหาสำคัญที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน โดยเรียงลำดับความสำคัญของศักยภาพและปัญหา โดยสามารถกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ ในการพัฒนา จังหวัด ซึ่งจังหวัดแพร่ได้จัดลำดับความสำคัญด้านจุดแข็งของจังหวัด 5 ลำดับ 3 ลำดับแรก ได้แก่ (1) เป็นจังหวัดต้นน้ำของแม่น้ำยมซึ่งเป็นแม่น้ำสายสำคัญสายหนึ่งของภาคเหนือและมี ลำน้ำสาขารอบคลุมทุกพื้นที่ในจังหวัด (2) มีศักยภาพเชิงภูมิศาสตร์ในการเป็นจุด Logistic ด้านการขนส่ง คมนาคมและการกระจายสินค้าไปสู่จังหวัดภาคเหนือตอนบนและภาคอื่น ๆ และลำดับที่ 3 มีผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีหลายอย่างที่เป็นเอกลักษณ์ มีคุณภาพและมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก เช่น ไม้สัก เฟอร์นิเจอร์ไม้สัก ผ้าหม้อห้อม ผ้าทอ เครื่องจักสาน ในขณะที่เดียวกันก็จัดลำดับจุดอ่อนไว้ 7 ลำดับ 3 ลำดับแรก ได้แก่ (1) ไม่มีแหล่งกักเก็บน้ำขนาดใหญ่ ส่วนขนาดกลางมีไม่เพียงพอ และขาดระบบชลประทาน ที่ครอบคลุมทุกพื้นที่ จึงทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำ ปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง ข้าขาดต่อเนื่องทุกปี (2) ประชาชนมีฐานะยากจน มีรายได้ต่ำกว่าค่ากลางของประเทศ ขาดความรู้ความเข้าใจในการเพิ่มมูลค่าของสินค้าโดยเฉพาะสินค้าทางการเกษตรที่เป็นสินค้าหลักและสำคัญของจังหวัด และ (3) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมถูกทำลาย โดยเฉพาะป่าไม้ มีการบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อเป็นพื้นที่ทำมาหากิน รวมทั้งประชาชนยังขาดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม งานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดแพร่ (2560: 66-67) ทำให้เห็นว่า วิสัยทัศน์ของจังหวัดแพร่ที่เริ่มมา ตั้งแต่ปี 2561 ยังไม่บรรลุเป้าหมายทั้งที่เป็นเศรษฐกิจชุมชนเข้มแข็ง คุณภาพชีวิตที่ดี และสังคมที่ดี ที่ปรารถนาของจังหวัด ที่งานวิจัยได้สืบค้นข้อมูลพื้นฐานมาวิเคราะห์ประกอบเพิ่มเติม ทำให้ได้พบว่า เศรษฐกิจเกิดจากผลิตภัณฑ์ผ้าหม้อห้อม เฟอร์นิเจอร์ไม้สัก ผ้าตีนจก หัตถกรรมงานจักสาน แต่ผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่เป็นศิลปะแบบธรรมดา ยังไม่ได้พัฒนาผลิตภัณฑ์เหล่านั้นให้เป็นผลิตภัณฑ์เชิงศิลปะสร้างสรรค์ร่วมสมัย ถึงแม้แต่น้อยมากหรือเกือบไม่มีเลย เนื่องจากประชาชนไม่มีความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถ่องแท้ และนำไปปฏิบัติอย่างจริงจังในการผลิตภัณฑ์หัตถกรรม จึงทำให้ชุมชนยังไม่เข้มแข็งเพียงพออย่างทั่วถึง เมื่อชุมชนไม่เข้มแข็ง คุณภาพชีวิตก็คลอนแคลน สังคมก็ยังไม่ดีตามที่ทางราชการตั้งเป้าหมายไว้ และปัจจุบันยังเกิดผลกระทบที่เกิดจากไวรัสโคโรนา (COVID 19) ทำให้ภาวะสิ่งแวดล้อม ทั้งเศรษฐกิจและวิถีชีวิตของประชาชนได้เปลี่ยนไปตามยุคตามสมัย

นอกจากนั้น จังหวัดแพร่ มีศิลปวัฒนธรรมอันเป็นอัตลักษณ์เอกลักษณ์เฉพาะตนอีกมากมาย โดยเฉพาะศิลปะหัตถกรรมยี่นานวันยิ่งจะหาคนสืบทอดได้ยาก ที่มีอยู่เป็นการสานแบบพื้น ๆ ธรรมดา ไม่มีการพัฒนาลดทอนศิลปะลงบนผลิตภัณฑ์ ถ้าหากมีการออกแบบ จัดรูปแบบ พัฒนารูปลักษณ์ให้มีศิลปะร่วมสมัยหรือศิลปะสร้างสรรค์ที่บ่งบอกถึงอัตลักษณ์ เช่น ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง หลักธรรมทาง

พระพุทธศาสนา ศิลปะเมืองแพร่ ฯลฯ เข้าไปในผลิตภัณฑ์ด้วยจะเป็นอีกหนึ่งผลิตภัณฑ์ในการเสริมสร้างเศรษฐกิจ เพิ่มรายได้แก่ชุมชนที่จัดทำและส่งเสริมอาชีพให้นักเรียน นำความผาสุกสู่ชุมชนและครอบครัวได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งชุมชนที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวและยุคของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในปัจจุบันทางด้านเศรษฐกิจจะต้องมีการส่งเสริมอาชีพให้กับเยาวชน ผู้สูงอายุ เพื่อให้เกิดรายได้

จากเหตุผลดังกล่าว คณะผู้วิจัยเห็นว่า มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องร่วมกันสร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนของจังหวัดแพร่ พัฒนาเศรษฐกิจชุมชน คุณภาพชีวิตและสังคมของจังหวัดแพร่ให้บรรลุเป้าหมายที่ทางราชการกำหนดไว้ในแผนพัฒนาจังหวัดแพร่ คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาเทคนิคและกระบวนการสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ไม้สัก เชิงสร้างสรรค์ของชุมชนสมาชิกในจังหวัดแพร่ เพื่อหาวิธีพัฒนาหลักสูตรและเทคนิคกระบวนการสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนให้มีความยั่งยืนและนำเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรผลิตภัณฑ์ชุมชนของชุมชนสมาชิก ในจังหวัดแพร่
2. เพื่อพัฒนาเทคนิคกระบวนการสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนของชุมชนสมาชิก ในจังหวัดแพร่
3. เพื่อนำเสนอหลักสูตรพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนของชุมชนสมาชิก ในจังหวัดแพร่

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาเทคนิคและกระบวนการสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนของชุมชนสมาชิกในจังหวัดแพร่ มีดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย
 - 1.1 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาเทคนิคและกระบวนการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ไม้สักเชิงสร้างสรรค์สมาชิกในจังหวัดแพร่ เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนา (Research and Development) (R & D)
 - 1.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตเนื้อหาในการค้นคว้าองค์ความรู้เทคนิคกระบวนการ วิธีการพัฒนาหลักสูตรอบรม และเทคนิคกระบวนการสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนของชุมชนสมาชิกในจังหวัดแพร่ เช่น วิเคราะห์ผลิตภัณฑ์ที่สนองความต้องการการใช้งานของผู้บริโภค ออกแบบลวดลายและเทคนิค กระบวนการผลิต ผลิตภัณฑ์ต้นแบบ โครงสร้างหลักสูตรอบรม
 - 1.3 ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 25 คน ประกอบด้วย ผู้นำชุมชน จำนวน 5 คน นักวิชาการศึกษา/ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร จำนวน 5 คน ราษฎรท้องถิ่น จำนวน 5 คน และประชาชนในชุมชนจำนวน 10 คน
 - 1.4 ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้การพัฒนาเทคนิคและกระบวนการสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนของชุมชนสมาชิกในจังหวัดแพร่ จำนวน 1 พื้นที่ คือ บ้านบวโกโป่ง ตำบลน้ำคำ อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่

1.5 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ขอบเขตด้านระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลการพัฒนาเทคนิคและกระบวนการสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนของชุมชนสมาชิกในจังหวัดแพร่ ระยะเวลาดำเนินการ 1 ปี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การพัฒนาเทคนิคและกระบวนการสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนของชุมชนสมาชิกในจังหวัดแพร่ ประกอบด้วย

2.1 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviews) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูลหลักในเทคนิคและกระบวนการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ไม้สัก และข้อมูลพื้นฐานของชุมชน เป็นแบบสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้มีการพัฒนาขึ้นตามกรอบของการพัฒนาเทคนิค กระบวนการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาเทคนิคและกระบวนการสร้างหลักสูตรอบรมระยะสั้นผลิตภัณฑ์ไม้สักให้กับชุมชน

2.2 แบบการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Groups Discussion) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาเทคนิค กระบวนการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ไม้สักและกำหนด หลักสูตรชุดอบรมและทำผลิตภัณฑ์ต้นแบบ

2.3 แบบประเมินความสอดคล้องของหลักสูตร ผู้วิจัยได้ทำการสร้างแบบประเมินความสอดคล้องของหลักสูตร เพื่อใช้ในการประเมินหลักสูตรชุดอบรม เพื่อให้มีความสอดคล้องกัน โดยให้นักวิชาการศึกษาช่วยประเมินหลักสูตรชุดอบรม เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการใช้ในการฝึกอบรมของประชาชนในชุมชนและนักเรียนต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ระยะที่ 1 การเตรียมการวิจัยเรื่อง พัฒนาเทคนิคกระบวนการสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนของชุมชนสมาชิกในจังหวัดแพร่

1. การศึกษาข้อมูลหลักสูตรชุมชน สร้างความสัมพันธ์รู้จัก และเข้าใจว่า การมาทำวิจัยครั้งนี้เพื่อต้องการศึกษาเรื่องอะไร ชุมชนจะมีบทบาทต่อการศึกษาอย่างไร สภาพของชุมชนในด้านต่าง ๆ เช่น เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมือง การประกอบอาชีพไม้สัก ตั้งแต่อดีตตลอดจนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในช่วงต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในชุมชนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

2. ดำเนินการประสานงานผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้นำชุมชน นักวิชาการศึกษา/ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร และปราชญ์ท้องถิ่น ประชาชน เตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง แบบบันทึกสังเกต และตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ระยะที่ 2 ดำเนินการออกแบบลวดลายเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชน

1. วิเคราะห์บริบทเทคนิค กระบวนการสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ไม้สักในชุมชนบ้านบวกโป่ง

2. ศึกษาความต้องการหรือความคาดหวังในการพัฒนาเทคนิค กระบวนการสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ไม้สัก

3. ศึกษาแนวทางการออกแบบหรือรูปแบบลวดลายในการผลิตผลิตภัณฑ์ไม้สัก เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ในชุมชนแบบยั่งยืน

4. ให้ผู้เข้าร่วมประชุมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเทคนิคกระบวนการสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนของชุมชนสมาชิกในจังหวัดแพร่

5. เมื่อได้ผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบแล้วนำมาเขียนหลักสูตรอบรมระยะสั้น จำนวน 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรสำหรับประชาชนและหลักสูตรท้องถิ่น

6. นำหลักสูตรชุดอบรมมาวิพากษ์หลักสูตรอบรม

ระยะที่ 3 นำเสนอหลักสูตรชุดอบรมให้นักวิจัย หน่วยงานของรัฐและเอกชน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลได้จากการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth interview) ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เจาะลึกมาใช้ในการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล โดยวิธีการวิเคราะห์ตามแนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยพิจารณาจากประเด็นหลัก (Major themes) ที่พบข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ทั้งหมด จากนั้นจึงนำประเด็นหลักมาแยกย่อยเป็นประเด็นย่อย และเริ่มการวิเคราะห์จากภาพรวมไปสู่การวิเคราะห์ประเด็นย่อย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากระบวนการและเทคนิคการพัฒนาหลักสูตร

4.2 วิเคราะห์จากการสนทนากลุ่มข้อมูลเชิงปฏิบัติหลักสูตร เป็นการวิเคราะห์กระบวนการจัดทำหลักสูตรชุดอบรมสำหรับประชาชนและหลักสูตรชุดอบรมสำหรับนักเรียน หลักสูตรชุดสำหรับประชาชนจะทำการศึกษาลักษณะของไม้ เนื้อไม้ การออกแบบผลิตภัณฑ์ลวดลายที่จะผลิต หลักสูตรชุดอบรม ศึกษาบริบทการประกอบอาชีพของชาวบ้าน การอนุรักษ์สืบทอดอาชีพ การเปลี่ยนแปลงอย่างไร ปู่ย่าตายายมีองค์ความรู้อะไร มาประมวลผลข้อมูลเพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรชุดอบรมและผลิตภัณฑ์ต้นแบบ

ผลการวิจัย (Research Results)

จากการวิเคราะห์งานวิจัย เรื่อง การพัฒนาเทคนิคและกระบวนการสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนของชุมชนสามัคคีในจังหวัดแพร่ สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. พัฒนาหลักสูตรผลิตภัณฑ์ชุมชนของชุมชนสามัคคี ในจังหวัดแพร่ พบว่าชุมชนต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้เกิดความยั่งยืน และอนุรักษ์สืบทอดจึงได้พัฒนาหลักสูตรชุดอบรมทั้งสองหลักสูตร คือ หลักสูตรชุดอบรมการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ไม้สักและ หลักสูตรท้องถิ่นชุดอบรมส่งเสริมการเรียนรู้ผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ที่ไม่สักสำหรับนักเรียน จากการสนทนากับนักวิชาการศึกษาควรมีการพัฒนาหลักสูตรอบรมตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 ขั้นการวิเคราะห์ปัญหา และความต้องการของ ชุมชนบ้านบวโกโป่งที่จะช่วยในการตัดสินใจในการพัฒนาหลักสูตรอบรมทั้งของประชาชนและของนักเรียน ซึ่งพบว่าชุมชนบ้านบวโกโป่งยังขาดการจัดทำหลักสูตรอบรมให้เป็นรูปธรรม เพราะที่ผ่านมาในชุมชนจะเป็นการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่มีอยู่ในตัวตนของบุคคล จะส่งต่อจากรุ่นต่อรุ่น แต่ในปัจจุบันเริ่มลดน้อยถอยลง ดังนั้นเพื่อให้อาชีพ ผลิตภัณฑ์ไม้สัก อยู่แบบยั่งยืนควรมีหลักสูตรที่เป็นรูปธรรม มุ่งเน้นสำหรับประชาชนและนักเรียน

1.2 กำหนดเป้าหมาย จุดมุ่งหมายและจุดประสงค์ หลังจากที่ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานแล้วนำมาพิจารณากำหนดความมุ่งหมายของการศึกษาอบรมของหลักสูตร

1.3 การเลือกและการจัดเนื้อหาจะต้องมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอบรมสำหรับประชาชนและหลักสูตรท้องถิ่นสำหรับนักเรียน มีความสอดคล้องกับความสนใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความเหมาะสมกับช่วงวัย เนื้อหาที่กำหนดมีความเหมาะสมกับวัยของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เนื้อหาต้องมีประโยชน์ต่อผู้เข้ารับการฝึกอบรม เนื้อหาสามารถจัดให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ ทั้งด้านเวลา ผู้สอน อุปกรณ์การฝึกอบรมต่างๆ

1.4 มีการเลือกและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในการฝึกอบรม การจัดกิจกรรมต่างๆ ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว รวมถึงใช้เทคนิคและกระบวนการสอน การเลือกใช้สื่อในการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การฝึกอบรม จัดสถานที่หรือสิ่งแวดล้อมในการฝึกอบรมได้อย่างเหมาะสม และดึงดูดความสนใจ

1.5 มีการกำหนดเวลาของหลักสูตรอบรมทั้งสองหลักสูตร หลักสูตรละ 20 ชั่วโมง ให้เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม สร้างหลักเกณฑ์ในการวัดผลประเมินการอบรม

1.6 หลังจากมีการร่างหลักสูตรอบรมสำหรับประชาชน และหลักสูตรท้องถิ่น สำหรับนักเรียน และส่งร่างหลักสูตรให้กับผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบข้อบกพร่องและนำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะมาดำเนินการแก้ไขต่อไป

1.7 นำหลักสูตรอบรมที่แก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญแล้วทำการวิพากษ์หลักสูตรทั้งสองหลักสูตรโดยการสนทนากลุ่มของชุมชน ซึ่งมีตัวแทนครู ครูภูมิปัญญา ผู้นำชุมชน ประชาชน/ผู้ประกอบการในหมู่บ้านบวโกโป่ง ตำบลน้ำชำ อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ เพื่อลงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรที่ได้ทำการพัฒนาเรียบร้อยแล้ว มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของชุมชน

2. พัฒนาเทคนิคกระบวนการสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนของชุมชนสัมมาชีพ ในจังหวัดแพร่ พบว่า การพัฒนาเทคนิคกระบวนการสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มมูลค่า ดังนี้

2.1 ศึกษาความต้องการ ผลิตภัณฑ์ของชุมชนบ้านบวโกโป่งโดยการสนทนากลุ่มใน ด้านผลิตภัณฑ์ของชุมชนซึ่งในปัจจุบันชุมชนจะมีการผลิตผลิตภัณฑ์ของขึ้นใหญ่ ส่วนของขึ้นเล็กหรือของที่ระลึกยังไม่มีในชุมชน ซึ่งผู้ประกอบการได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับสินค้าที่คนทั่วไปสามารถซื้อและจับต้องได้ในปัจจุบันมีความต้องการสูงซึ่งจากการสนทนากลุ่ม ผู้ประกอบจะรับสินค้า เช่น บุชบก พาน ที่ตั้งมีถั่ว มาจากจังหวัดลำพูน เชียงใหม่ มาขายกันเพื่อสนองความต้องการของลูกค้า แต่ราคาจะสูง แต่ถ้าผลิตเองทำให้ต้นทุนลดลงในกลุ่มผู้นำ ผู้ประกอบการแม้กระทั่งผู้บริหารสถานศึกษา มีความเห็นตรงกันว่าถ้ามีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ และฝึกปฏิบัติมีความเป็นไปได้สูงมาก แม้กระทั่งผู้ประสานงานของพัฒนาชุมชนก็เสนอให้จัดทำผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการทำพิธีกรรมทางศาสนา เช่น พานแปด เหลี่ยม บุชบก ก็

2.2 การออกแบบลวดลายผลิตภัณฑ์ ที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนหรือ เป็นลายล้านนาภาคเหนือ ชุมชนมีส่วนร่วมในการเสนอออกแบบ ลวดลายเป็นลายเอววัลย์ ซึ่งลวดลายมีความสอดคล้องกับชุมชนและความต้องการของผู้บริโภค ในการสนทนากลุ่มผู้เข้าร่วมสนทนาให้ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการออกแบบ ซึ่งเป็นปราชญ์ชาวบ้านมีประสบการณ์ในการออกแบบลวดลาย ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านศิลป์ ได้นำเสนอในลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์การแกะสลักโดยต้องอาศัยประสบการณ์ในการออกแบบ ให้ผลิตภัณฑ์โดดเด่นและเป็นเอกลักษณ์ โดยมีการแกะสลัก ลงสี การแต่งลายเส้นเดินลาย เป็นต้น จึงได้นำเสนอลายเครือเอววัลย์ ซึ่งเป็นลายที่มีลักษณะลายล่านนา ที่ประยุกต์มาจากลายกนก เพื่อให้สอดคล้องกับชุมชน ผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบจะเป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้เศษไม้ที่เหลือใช้ ที่มีอยู่ในหมู่บ้านมาประยุกต์ นำมาผลิตภัณฑ์ที่ทำด้วยไม้ขนาดเล็กและเป็นที่ต้องการของตลาดหรือลูกค้าและเป็นสินค้าที่สามารถจำหน่ายได้ในราคาย่อมเยาให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจในช่วงของยุคโควิด แต่การผลิตสินค้าขนาดเล็กจะต้องอาศัยความละเอียดอ่อน จิตใจต้องรักจริงจึงจะทำให้ชิ้นงานที่ออกมาสวยงาม

2.3 พัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบ พบว่า การพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบจึงออกแบบลวดลายผลิตภัณฑ์เกิดจากกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานผลิตภัณฑ์ที่ทำด้วยไม้สักประกอบด้วย พานแปดเหลี่ยม บุชบก และกั

ซึ่งมีการฉลุตลาดลงบนไม้ ลึงสี ผู้ประกอบการได้ต้นแบบที่เป็นอัตลักษณ์ของชุมชนสอดแทรกแนวศิลปะ เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ของชุมชน และสามารถนำผลิตภัณฑ์ไปต่อยอดเป็นสินค้าที่หลากหลาย เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน ต้องมีการพัฒนาผู้ประกอบการในการออกแบบ สร้างสรรค์สามารถบูรณาการความรู้ทุกด้านตั้งแต่การออกแบบ แนวโน้ม ความคิดสร้างสรรค์ การใช้ทุนทางวัฒนธรรม สร้างอัตลักษณ์การออกแบบผลิตภัณฑ์ให้โดดเด่น ดึงดูดความต้องการของผู้บริโภค ทั้งในกระบวนการเทคนิคการผลิต การเลือกใช้วัตถุดิบ การสื่อสารทางการตลาด

2.4 การนำผลิตภัณฑ์ไปสู่กลไกด้านการตลาด พบว่าการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ทำด้วยไม้สักขนาดเล็ก ควรมีอัตลักษณ์ของชุมชน โดยผสมผสานกับเทคนิคกระบวนการสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนของชุมชน เพื่อนำไปสู่การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชน ซึ่งผู้ประกอบการต้องเข้าใจความต้องการของลูกค้า เพื่อผลิตสินค้าให้ตรงกลุ่มเป้าหมาย พร้อมกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ไม้สักที่ผู้บริโภคสามารถพกพาในการเดินทางได้สะดวก ซึ่งถือว่าเป็นการสร้างสรรคเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ของชุมชน เมื่อมีการผลิตผลิตภัณฑ์ได้แล้วจะต้องมองถึงการตลาด กลไกการตลาดที่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งต้องอาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่ การปรับตัวเข้ากับการขายรูปแบบใหม่ ผู้ประกอบการในชุมชนมีการส่งสินค้าไปทั่วทุกจังหวัด ในการจำหน่ายสินค้าส่วนมากจะมีทั้งลูกค้าเก่าและลูกค้าใหม่ ซึ่งในยุคปัจจุบันเกิดสถานการณ์โควิด การสั่งซื้อลดลงสั่งซื้อก่อนหน้านี้จะเป็นการโทรศัพท์มาสั่งซื้อ มาสั่งซื้อด้วยตนเอง แต่ในปัจจุบันได้มีเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการซื้อ-ขายกันออนไลน์ ส่วนมากจะทำตามออเดอร์ (order) ที่ลูกค้าสั่งเป็นส่วนใหญ่ ส่วนผลิตภัณฑ์ที่มีขนาดเล็กที่ผลิตจากเศษไม้ในชุมชนก็มีขายแต่ไม่มีการผลิตเอง ส่วนมากจะรับซื้อมาจากจังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน และน่านมาทาสี เอง ผู้นำชุมชนกล่าวว่า ถ้ามีการผลิตเองได้ในชุมชนก็จะเป็นการดีมาก ส่วนการตลาดทางผู้นำชุมชนจะช่วยกันประชาสัมพันธ์กันในช่องทางสื่อเทคโนโลยี Facebook online และจะสนับสนุนงบประมาณพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้กับชุมชนอีกทางหนึ่ง เพื่ออบรมการทำผลิตภัณฑ์อีกหลายๆ รูปแบบที่สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้า

2.5 ด้านการถ่ายทอดการเรียนรู้ พบว่า การถ่ายทอดการเรียนรู้ในอาชีพผลิตภัณฑ์ไม้สักของชุมชนเพื่อให้คงอยู่กับครอบครัวในชุมชน ส่วนมากจะมีการส่งต่อรุ่นต่อรุ่นมาเป็นเวลาช้านานแล้วแต่ในยุคปัจจุบัน เด็กรุ่นใหม่ส่วนมากจะไปประกอบอาชีพอื่นกันเป็นส่วนใหญ่ และมีบางครอบครัวยังส่งต่อรุ่นลูกหลานอยู่ ตลอดจนให้ความรู้กับเด็กที่สนใจจะเรียนรู้ในอาชีพผลิตภัณฑ์ไม้สักโดยไม่มีหลักสูตรแต่ทำด้วยประสบการณ์ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อเป็นการปลูกฝังรักในอาชีพ การเรียนรู้หรือการสืบทอดอาชีพของคนในชุมชนมาจากความสนใจส่วนงบประมาณยังไม่ได้รับการสนับสนุนจากส่วนใดแต่ผู้ประกอบการในชุมชนพร้อมที่จะถ่ายทอดความรู้ให้กับเยาวชนที่มีความสนใจจริงๆ เพื่อให้เขาสามารถผลิตเองและทำรายได้ให้กับครอบครัวได้

2.6 การสร้างเครือข่าย ในชุมชนต้องจับกลุ่มสร้างเครือข่ายการผลิตผลิตภัณฑ์ไม้สักขนาดเล็ก และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน จากการสนทนากลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ไม้สักขนาดเล็กคนที่ทำจะต้องมีใจรักและมีความละเอียดอ่อนต้องมีการคัดเลือกและสมัครใจของคนในชุมชนซึ่งผู้สนทนาในชุมชนส่วนมากจะเป็นผู้ประกอบการทำผลิตภัณฑ์ขนาดใหญ่ ความละเอียดอ่อนไม่ค่อยมี จึงเสนอให้ในแต่ละหมู่บ้านคัดเลือกคนที่อยู่ในชุมชนที่ว่าง หรือผู้สูงอายุที่ไม่ได้ทำอาชีพทำไม้ขนาดใหญ่ ให้จับกลุ่มมาทำผลิตภัณฑ์ไม้ขนาดเล็ก และนำเสนอให้สร้างเครือข่ายในชุมชน ถ้าเป็นผลิตภัณฑ์ไม้ขนาดเล็กถ้าผลิตได้ตามที่ตลาดต้องการผู้ประกอบการในชุมชนบางรายที่เป็นพ่อค้าอยู่แล้วจะรับสินค้าที่ผลิตไปจำหน่ายเอง

3. นำเสนอหลักสูตรพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนของชุมชนสัมมาชีพ ในจังหวัดแพร่

การนำเสนอหลักสูตรอบรมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนบ้านบวโกโป่ง ตำบลน้ำชำ อำเภอสองเม่น จังหวัดแพร่ ซึ่งเป็นหลักสูตรที่ได้มีการพัฒนาขึ้นมาเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับชุมชน ซึ่งมีการพัฒนาหลักสูตรให้กับชุมชนจำนวน 2 หลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย

3.1 หลักสูตรชุดอบรมการสร้างสรรคผลิตภัณฑ์ไม้สัก เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับไม้สัก เพื่อการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาเทคนิค กระบวนการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ไม้สักเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชน ออกแบบผลิตภัณฑ์และชิ้นงานต่างๆ พัฒนาทักษะให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม ระยะเวลาการฝึกอบรม จำนวน 20 ชั่วโมง ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับไม้สักเพื่อการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) เพื่อพัฒนาเทคนิค กระบวนการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ไม้สักเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชน 3) เพื่อให้สามารถออกแบบผลิตภัณฑ์ และชิ้นงานต่างๆ ได้ 4) เพื่อพัฒนาทักษะให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม

3.2 หลักสูตรท้องถิ่นชุดอบรมส่งเสริมการเรียนรู้ผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ที่ไม้สักสำหรับนักเรียนเป็น ปัจจัยหนึ่งซึ่งส่งผลให้การศึกษาที่มีคุณภาพเป็นการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการอัน หลากหลายของท้องถิ่น ทำให้ผู้เรียนเกิดความรัก และความภาคภูมิใจเกี่ยวกับท้องถิ่นของตน การจัดทำ หลักสูตรท้องถิ่นส่งเสริมการเรียนรู้ผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์จากไม้สัก เป็นหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมาให้กับนักเรียน ยังเป็นแนวทางในการส่งเสริมการพัฒนาอาชีพ อันจะเป็นการส่งเสริมให้ครอบครัวของนักเรียนให้คุณภาพชีวิต ดีขึ้น รวมถึงการสร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างจิตสำนึกที่ดี ต่อการรักษาสิ่งแวดล้อม อีกทั้งยังเป็นการฝึกให้ มีความคิดสร้างสรรค์ ฝึกสมาธิให้กับผู้เรียนด้วย หลักสูตรอบรมระยะสั้นได้กำหนดไว้ 20 ชั่วโมง ซึ่งมี จุดมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมาของชุมชน 2) เพื่อสร้างความตระหนักให้ นักเรียนเห็นความสำคัญของการนำทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ 3) เพื่อให้ นักเรียนนำ ความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน 4) ฝึกการทำงานกระบวนการกลุ่ม 5) เพื่อให้ นักเรียนมีทักษะ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

สรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตรชุดอบรมการสร้างสรรคผลิตภัณฑ์ไม้สัก และ หลักสูตรชุดอบรมส่งเสริมการเรียนรู้ผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ที่ไม้สัก อยู่บนพื้นฐานของการพัฒนาตนเอง พัฒนา ผู้อื่นและบริบทสิ่งแวดล้อมในชุมชน (Self Other Context) มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning ซึ่งผู้เข้าร่วมในการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ (Learning by Doing) มีการเสนอแนะวิธีการผลิต ผลิตภัณฑ์พานแปดเหลี่ยม บุซบก และก๊ ให้เป็นต้นแบบที่สามารถนำไปพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์อื่นๆ

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

พัฒนาหลักสูตรผลิตภัณฑ์ชุมชนของชุมชนสัมมาชีพ ในจังหวัดแพร่ พบว่าการพัฒนาหลักสูตรอบรม ทั้งสองหลักสูตร คือ หลักสูตรชุดอบรมการสร้างสรรคผลิตภัณฑ์ไม้สักและ หลักสูตรท้องถิ่นชุดอบรมส่งเสริม การเรียนรู้ผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ที่ไม้สักสำหรับนักเรียน จากการสนทนาควมมีการพัฒนาหลักสูตรอบรมแต่ละ ขั้นตอน ประกอบด้วย **ขั้นการวิเคราะห์ปัญหา และความต้องการของชุมชนบ้านบวโกโป่งที่จะช่วยในการ ตัดสินใจ** ในการพัฒนาหลักสูตรอบรมทั้งของประชาชนและของนักเรียน ซึ่งพบว่าชุมชนบ้านบวโกโป่งยังขาด การจัดทำหลักสูตรอบรมให้เป็นรูปธรรม เพราะที่ผ่านมาในชุมชนจะเป็นการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่มีอยู่ใน ตัวตนของบุคคล จะส่งต่อจากรุ่นต่อรุ่น แต่ในปัจจุบันเริ่มลดน้อยถอยลง ดังนั้นเพื่อให้อาชีพ ผลิตภัณฑ์ไม้สัก

อยู่แบบยั่งยืนควรมีหลักสูตรที่เป็นรูปธรรม มุ่งเน้นสำหรับประชาชนและนักเรียน **กำหนดเป้าหมาย จุดมุ่งหมายและจุดประสงค์** หลังจากที่ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานแล้วนำมาพิจารณากำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตร **การเลือกและการจัดเนื้อหา** จะต้องมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอบรมสำหรับประชาชนและหลักสูตรท้องถิ่นชุดอบรมสำหรับนักเรียน มีความสอดคล้องกับความสนใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความง่ายเหมาะสมกับช่วงวัย เนื้อหาที่กำหนดมีความเหมาะสมกับวัยของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เนื้อหาต้องมีประโยชน์ต่อผู้เข้ารับการฝึกอบรม เนื้อหาสามารถจัดให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ ทั้งด้านเวลา ผู้สอน อุปกรณ์การฝึกอบรมต่างๆ **การเลือกและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในการฝึกอบรม** การจัดกิจกรรมต่างๆ ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว รวมถึงใช้เทคนิคและกระบวนการสอน การเลือกใช้สื่อในการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การฝึกอบรม จัดสถานที่หรือสิ่งแวดล้อมในการฝึกอบรมได้อย่างเหมาะสม และดึงดูดความสนใจ **การกำหนดเวลาของหลักสูตรอบรม** ทั้งสองหลักสูตร หลักสูตรละ 20 ชั่วโมง ให้เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม สร้างหลักเกณฑ์ในการวัดผล ประเมินการอบรม **ร่างหลักสูตรอบรมสำหรับประชาชน และหลักสูตรท้องถิ่นสำหรับนักเรียน** และสร้างหลักสูตรให้กับผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบข้อบกพร่องและนำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะมาดำเนินการแก้ไขต่อไป นำหลักสูตรอบรมที่แก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญแล้วทำการ**วิพากษ์หลักสูตร** มีความสอดคล้องกับ ทฤษฎีของทาบ่า Taba (1962: 12) การพัฒนาหลักสูตรเป็นงานของความคิดที่มีลำดับคือการวินิจฉัยความต้องการ (cyanosis of need) สำรวจความต้องการและความจำเป็นต่างๆ ของสังคมกำหนดจุดประสงค์ (formulation of objective) กำหนดจุดประสงค์ที่ชัดเจนและเข้าใจตรงกันตามสังคมต้องการการเลือกเนื้อหาสาระ (selection of content) ที่ต้องนำมาสอนให้ตรงกับความต้องการและความจำเป็นของสังคมจัดเนื้อหาสาระ (organization of content) จัดระเบียบ จัดลำดับแก้ไขปรับปรุงเนื้อหาสาระที่คัดเลือกไว้ในขั้นที่ 3 เลือกประสบการณ์เรียนรู้ (selection of learning experiences) คัดเลือกประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้ ซึ่งจะนำมาเสริมเนื้อหาสาระให้สมบูรณ์ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (organization of learning experiences) จัดระเบียบจัดลำดับแก้ไขปรับปรุงประสบการณ์ต่างๆ การตัดสินใจว่ามี เนื้อหาสาระ ประสบการณ์อะไรที่จะต้องประเมินผลว่าได้มีการเรียนรู้ตรงจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ เพียงใด และกำหนดด้วยว่าจะใช้วิธีประเมินผลอย่างไร มีอะไรที่จะช่วยในการประเมินผลได้บ้าง การพัฒนาทั้งสองหลักสูตรได้มีการสนทนากลุ่มของชุมชน ซึ่งมีตัวแทนครู ครูภูมิปัญญา ผู้นำชุมชน ประชาชน/ผู้ประกอบการในหมู่บ้าน บวกโป่ง ตำบลน้ำขำ อำเภอสว่างเม่น จังหวัดแพร่ เพื่อลงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรที่ได้ทำการพัฒนาเรียบร้อยแล้ว มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของชุมชน

พัฒนาเทคนิคกระบวนการสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนของชุมชนสามาชีพ ในจังหวัดแพร่ พบว่า ผลิตภัณฑ์ไม้สักโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลิตภัณฑ์และสวดลายการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้ตรงตามความต้องการของตลาด มีเทคนิคกระบวนการสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ คำนึงถึง 1) ความต้องการผลิตภัณฑ์ของชุมชนบ้านบวกโป่งในด้านผลิตภัณฑ์ของชุมชนซึ่งในปัจจุบันชุมชนจะมีการผลิตผลิตภัณฑ์ของชิ้นใหญ่ ส่วนของชิ้นเล็กหรือของที่ระลึกยังไม่มีในชุมชน ซึ่งผู้ประกอบการได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับสินค้าที่คนทั่วไปสามารถซื้อและจับต้องได้ในปัจจุบันมีความต้องการสูงซึ่งจากการสนทนากลุ่มผู้ประกอบการจะรับสินค้า เช่น บุขบก พาน ที่ตั้งมือถือ มาจากจังหวัดลำพูน เชียงใหม่ มาขายกันเพื่อสนองความต้องการของลูกค้า แต่ราคาจะสูง แต่ถ้าผลิตเองทำให้ต้นทุนลดลงซึ่งสอดคล้องกับ สิ่ง หินทรชูโต (2552: 8) การออกแบบผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างผลกำไรให้กับองค์กรโดยการนำกระแสความ

ต้องการสินค้า และบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมาใช้เป็นจุดเด่นในการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค ลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการผลิตจากการลดปริมาณวัตถุดิบ หีบห่อ การใช้พลังงานในการผลิตสินค้าและบริการ นำวัสดุหรือชิ้นส่วนกลับมาใช้ได้ใหม่โดยการปรับปรุงผลิตภัณฑ์จากการออกแบบ ในกลุ่มผู้นำ ผู้ประกอบการ แม้กระทั่งผู้บริหารสถานศึกษา มีความเห็นตรงกันว่าถ้ามีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ และฝึกปฏิบัติมีความ เป็นไปได้สูงมาก แม้กระทั่งผู้ประสานงานของพัฒนาชุมชนก็เสนอให้จัดทำผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการทำ พิธีกรรมทางศาสนา เช่น พานแปดเหลี่ยม บุษบก ก็ สอดคล้องกับสัมภาษณ์นายปฏิพล พรินทรากุล ปราชญ์ ท้องถิ่น มีแนวคิดจากการนำเสนอผลงานช่างสิบหมู่ ตามพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรม สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ซึ่งพระองค์ท่านได้ให้แนวคิดว่าจะออกแบบช่างหุ่น เพราะเมืองแพร่ เป็นเมือง ไม้ น่าจะมีเศษไม้เยอะ น่าจะนำเศษไม้มาทำช่างหุ่น ซึ่งเป็นพระราชดำริที่เป็นแรงจูงใจให้ผู้เข้าร่วมสนทนามี แนวคิดว่าเป็นชุมชนบ้านบวักโป่งทำไม้กันและมีเศษไม้พอที่จะนำมาผลิตผลิตภัณฑ์ที่นำเสนอได้ สามารถเพิ่ม มูลค่าสินค้าให้สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้า และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในงานต่างๆ ได้ ซึ่งเป็นการ เริ่มต้นที่ดีของชุมชน

2) การออกแบบลดทลายผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนหรือ เป็นลายล้านนา ภาคเหนือ ชุมชนมีส่วนร่วมในการเสนอออกแบบ ลดทลายเป็นลายเถาว์วัลย์ ซึ่งลดทลายมีความสอดคล้องกับ ชุมชนและความต้องการของผู้เข้าร่วมสนทนาให้ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการออกแบบ ซึ่งเป็นปราชญ์ชาวบ้านมี ประสบการณ์ในการออกแบบลดทลาย ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านศิลป์ ได้นำเสนอในลดทลายที่เป็น เอกลักษณ์การแกะสลักโดยต้องอาศัยประสบการณ์ในการออกแบบ ให้ผลิตภัณฑ์โดดเด่นและเป็นเอกลักษณ์ โดยมีการแกะสลัก ลงสี การแต่งลายเส้นเดินลาย เป็นต้น จึงได้นำเสนอลายเครือเถาว์วัลย์ซึ่งเป็นลายที่มี ลักษณะลายล่านนาที่ประยุกต์มาจากลายกนก เพื่อให้สอดคล้องกับชุมชน

3) พัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบ พบว่า ผลิตภัณฑ์ของชุมชนส่วนใหญ่จะเป็นผลิตภัณฑ์ไม้ที่มีขนาดใหญ่ ซึ่งลดทลายผลิตภัณฑ์ที่ชุมชนมีอยู่ส่วนมากจะ เป็นแบบที่อยู่ดั้งเดิม และผลิตตามที่ลูกค้าต้องการ ผู้ประกอบการขายสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ชิ้นเล็ก หรือ ผลิตภัณฑ์ที่ลูกค้าจับต้องได้ส่วนใหญ่จะสั่งซื้อมาจากที่อื่น เพื่อสนองความต้องการของลูกค้าเป็นส่วนใหญ่ การ พัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบจึงออกแบบลดทลายผลิตภัณฑ์เกิดจากกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานผลิตภัณฑ์ที่ทำ ด้วยไม้สักประกอบด้วย พานแปดเหลี่ยม บุษบก และกั๊ ซึ่งมีการฉลุลวดลายลงบนไม้ ลงสี ผู้ประกอบการได้ ต้นแบบที่เป็นอัตลักษณ์ของชุมชนสอดแทรกแนวศิลปะ เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ของชุมชน และสามารถนำ ผลิตภัณฑ์ไปต่อยอดเป็นสินค้าที่หลากหลาย สอดคล้องกับพัชรา วงศ์แสงเทียน (2559: 1447-1461) พัฒนา รูปแบบการจัดการตลาดกับภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านผลิตภัณฑ์ยึดความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นนำเทคนิคมาใช้ เพื่อเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน ต้องมีการพัฒนาผู้ประกอบการในการ ออกแบบ สร้างสรรค์สามารถบูรณาการความรู้ทุกด้านตั้งแต่การออกแบบ แนวโน้ม ความคิดสร้างสรรค์ การใช้ ทุนทางวัฒนธรรม สร้างอัตลักษณ์การออกแบบผลิตภัณฑ์ให้โดดเด่น ดึงดูดความต้องการของผู้บริโภค ทั้งใน กระบวนการเทคนิคการผลิต การเลือกใช้วัตถุดิบ การสื่อสารทางการตลาด

4) การนำผลิตภัณฑ์ไปสู่กลไก

ด้านการตลาด การพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ทำด้วยไม้สักขนาดเล็กควรมีอัตลักษณ์ของชุมชน โดยผสมผสานกับ เทคนิคกระบวนการสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนของชุมชน เพื่อนำไปสู่การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ ชุมชน ซึ่งผู้ประกอบการต้องเข้าใจความต้องการของลูกค้า เพื่อผลิตสินค้าให้ตรงกลุ่มเป้าหมาย พร้อมกับการ พัฒนาผลิตภัณฑ์ไม้สักที่ผู้บริโภคสามารถพบพาในการเดินทางได้สะดวก ซึ่งถือว่าเป็นการสร้างสรรคเพื่อ เพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ของชุมชน เมื่อมีการผลิตผลิตภัณฑ์ได้แล้วจะต้องมองถึงการตลาด กลไกการตลาดที่ เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งต้องอาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่ การปรับตัวเข้ากับการขายรูปแบบใหม่

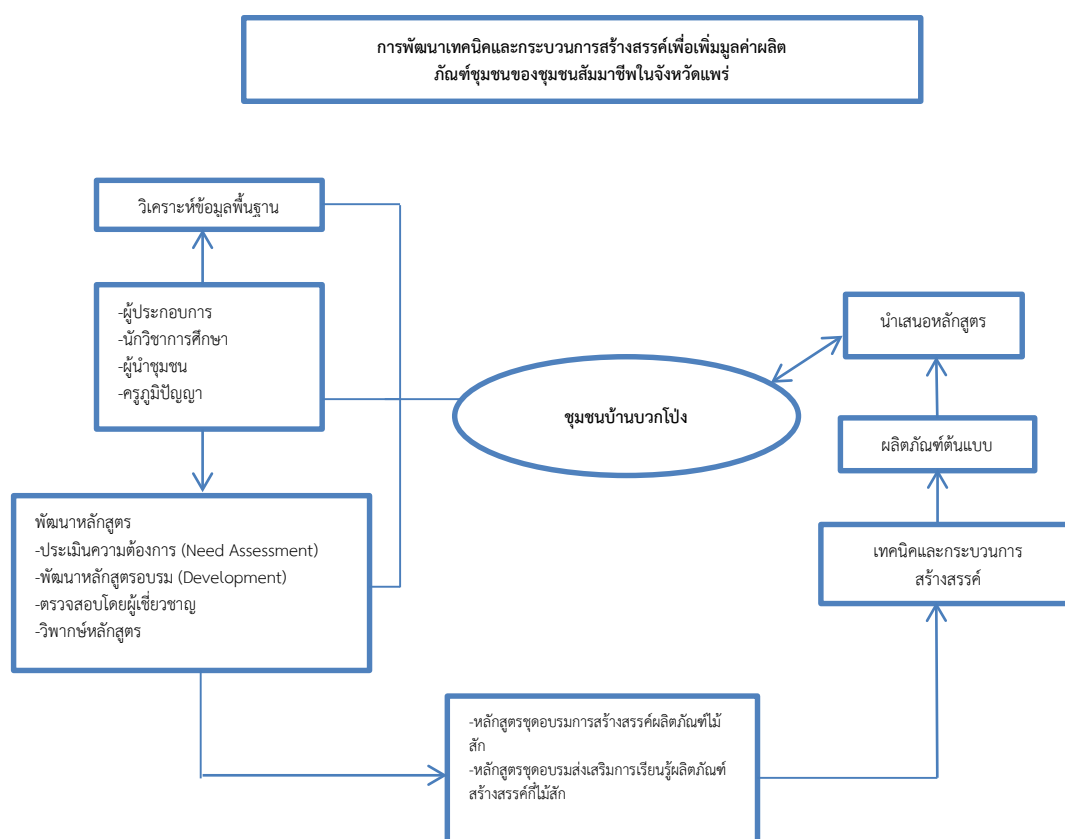
ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการในชุมชนมีการส่งสินค้าไปทั่วทุกจังหวัด ในการจำหน่ายสินค้าส่วนมากจะมีทั้งลูกค้าเก่าและลูกค้าใหม่ ซึ่งในยุคปัจจุบันเกิดสถานการณ์โควิด การสั่งซื้อลดลง สั่งซื้อก่อนหน้านี้จะเป็นการโทรศัพท์มาสั่งซื้อ มาสั่งซื้อด้วยตนเอง แต่ในปัจจุบันได้มีเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการซื้อ-ขายกันออนไลน์ ส่วนมากจะทำตามออเดอร์ (order) ที่ลูกค้าสั่งเป็นส่วนใหญ่ ส่วนใหญ่สินค้าที่ทำกันอยู่ในปัจจุบันจะเป็นสินค้าประเภท โต๊ะ เก้าอี้ บานหน้าต่าง โครงหน้าต่าง บานประตู ส่วนตลาดขายส่วนมากจะเป็นลายดั้งเดิมที่เคยทำกันอยู่แล้ว แต่ก็มีบางกรณีที่ลูกค้าออกแบบตลาดมาให้กับรับออเดอร์ (order) และให้ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญแกะลายให้ ส่วนผลิตภัณฑ์ที่มีขนาดเล็กที่ผลิตจากเศษไม้ในชุมชนก็มีขายแต่ไม่มีการผลิตเอง ส่วนมากจะรับซื้อมาจากจังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน และนำมาทาสี เอง จากการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน ถ้ามีการผลิตเองได้ในชุมชนก็จะเป็นการดีมาก ส่วนการตลาดทางผู้นำชุมชนจะช่วยกันประชาสัมพันธ์กันในช่องทางสื่อเทคโนโลยี Facebook online และจะสนับสนุนงบประมาณการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้กับชุมชนอีกทางหนึ่งสอดคล้องพัชรา วงศ์แสงเทียน (2559:1447-1461) พัฒนารูปแบบการจัดการตลาดกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการส่งเสริมการตลาดได้แก่ การประชาสัมพันธ์ ใช้การเผยแพร่ในสื่อต่างๆ ที่ไม่มีค่าใช้จ่ายและส่งเสริมการขายในรูปแบบต่างๆ เพื่ออบรมการทำผลิตภัณฑ์อีกหลายๆ รูปแบบที่สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้า 5) **ด้านการถ่ายทอดการเรียนรู้** พบว่า การถ่ายทอดการเรียนรู้ในอาชีพผลิตภัณฑ์ไม้สักของชุมชนเพื่อให้คงอยู่กับครอบครัวในชุมชน ส่วนมากจะมีการส่งต่อรุ่นต่อรุ่นมาเป็นเวลาช้านานแล้วแต่ในยุคปัจจุบัน เด็กรุ่นใหม่ส่วนมากจะไปประกอบอาชีพอื่นกันเป็นส่วนใหญ่ และมีบางครอบครัวยังส่งต่อรุ่นลูกหลานอยู่ ตลอดจนให้ความรู้กับเด็กที่สนใจจะเรียนรู้ในอาชีพผลิตภัณฑ์ไม้สักโดยไม่เสียค่าเล่าเรียนแต่ทำด้วยประสบการณ์ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อเป็นการปลูกฝังรักในอาชีพ การเรียนรู้หรือการสืบทอดอาชีพของคนในชุมชนมาจากความสนใจส่วนงบประมาณยังไม่ได้มีการสนับสนุนจากส่วนใดแต่ผู้ประกอบการในชุมชนพร้อมที่จะถ่ายทอดความรู้ให้กับเยาวชนที่มีความสนใจจริงๆ เพื่อให้เขาสามารถผลิตเองและทำรายได้ให้กับครอบครัวได้ 6) **การสร้างเครือข่าย** ในชุมชนต้องจับกลุ่มสร้างเครือข่ายการผลิตผลิตภัณฑ์ไม้สักขนาดเล็ก และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน จากการสนทนารวบรวมกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ไม้สักขนาดเล็กคนที่ทำจะต้องมีใจรักและมีความละเอียดอ่อนต้องมีการคัดเลือกและสนใจของคนในชุมชนซึ่งผู้สนทนาในชุมชนส่วนมากจะเป็นผู้ประกอบการทำผลิตภัณฑ์ขนาดใหญ่ ความละเอียดอ่อนไม่ค่อยมี จึงเสนอให้ในแต่ละหมู่บ้านคัดเลือกคนที่อยู่ในชุมชนที่ว่าง หรือผู้สูงอายุที่ไม่ได้ทำอาชีพทำไม้ขนาดใหญ่ ให้จับกลุ่มมาทำผลิตภัณฑ์ไม้ขนาดเล็ก และนำเสนอให้สร้างเครือข่ายในชุมชน ถ้าเป็นผลิตภัณฑ์ไม้ขนาดเล็กถ้าผลิตได้ตามที่ตลาดต้องการ ผู้ประกอบการในชุมชนบางรายที่เป็นพ่อค้าอยู่แล้วจะรับสินค้าที่ผลิตไปจำหน่ายเอง

นำเสนอหลักสูตรพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนของชุมชนสามาชีพ ในจังหวัดแพร่ โดยการนำเสนอหลักสูตรอบรมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนบ้านบวโกโป่ง ตำบลน้ำคำ อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ ซึ่งเป็นหลักสูตรที่ได้มีการพัฒนาขึ้นมาเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับชุมชนซึ่งมีการพัฒนาหลักสูตรให้กับชุมชนจำนวน 2 หลักสูตร หลักสูตรชุดอบรมการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ไม้สัก เป็นหลักสูตรอบรมผลิตภัณฑ์พานแปดเหลี่ยม และบุษบก หลักสูตรชุดอบรมส่งเสริมการเรียนรู้ผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ไม้สักเป็นหลักสูตรอบรมการทำก็ การจัดทำหลักสูตรครั้งนี้เพื่อเป็นการเป็นการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ให้กับชุมชนและเพื่อให้เด็กเรียนมีองค์ความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่ทำจากไม้สักหรือเศษไม้สัก เพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ หลักสูตรที่นำเสนอทั้ง 2 หลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย 1 หลักสูตรอบรมสำหรับประชาชนหรือผู้ประกอบการ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับไม้สักเพื่อการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาเทคนิค กระบวนการสร้างสรรค์

ผลิตภัณฑ์ไม้สักเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชน ออกแบบผลิตภัณฑ์และชิ้นงานต่างๆ พัฒนาทักษะให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม ระยะเวลาการฝึกอบรม จำนวน 20 ชั่วโมง 2 หลักสูตร ชุดอบรมส่งเสริมการเรียนรู้ผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ไม้สัก เป็นหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมาให้กับนักเรียน ยังเป็นแนวทางใน การส่งเสริมการพัฒนาอาชีพ อันจะเป็นการส่งเสริมให้ครอบครัวของนักเรียนให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น รวมถึงการสร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างจิตสำนึกที่ดี ต่อการรักษาสิ่งแวดล้อม อีกทั้งยังเป็นการฝึกให้มีความคิดสร้างสรรค์ ฝึกสมาธิให้กับผู้เรียนด้วย หลักสูตรอบรมระยะสั้นได้กำหนดไว้ 20 ชั่วโมง

สรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตรชุดอบรมการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ไม้สัก และหลักสูตรชุดอบรมส่งเสริมการเรียนรู้ผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ไม้สัก อยู่บนพื้นฐานของการพัฒนาตนเอง พัฒนาผู้อื่นและบริบทสิ่งแวดล้อมในชุมชน (Self Other Context) มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning ซึ่งผู้เข้าร่วมในการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ (Learning by Doing) มีการเสนอแนะวิธีการผลิตผลิตภัณฑ์พานแปดเหลี่ยม บุซบก และกิ ให้เป็นต้นแบบที่สามารถนำไปพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์อื่นๆ

องค์ความรู้ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

ภาพที่ 1 กรอบองค์ความรู้ใหม่

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้

ควรมีการจัดกลุ่มในชุมชนในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ใช้เศษไม้สัก ผลิตสินค้าที่จับต้องได้และเป็นของฝาก เพื่อให้สอดคล้องนโยบายการท่องเที่ยว เสริมสร้างกลไกการตลาด โดยประสานความร่วมมือจากภายในชุมชน เพื่อเสริมสร้างมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ของชุมชน วางแผนและนโยบายในการขับเคลื่อนการผลิตผลิตภัณฑ์จากเศษไม้สักภายในชุมชนโดยการประสานความร่วมมือภายในและภายนอกชุมชน เพื่อขอรับการสนับสนุนจากองค์กรภาครัฐและเอกชน และจัดแหล่งรองรับผลิตภัณฑ์ภายในชุมชน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็ง

2. ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาการสร้างเครือข่ายผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ที่ใช้เศษไม้สัก และศึกษาการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการส่งเสริมธุรกิจของชุมชนแบบยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง (References)

- งานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดแพร่. (2560). **แผนพัฒนาจังหวัดแพร่ (2561-2565)**.แพร่: เมืองแพร่การพิมพ์.
- ปฐวิพล พรินทรากุล. (9 กุมภาพันธ์ 2565). สัมภาษณ์.
- พัชรา วงศ์แสงเทียน. (2559). การพัฒนารูปแบบการจัดการตลาดกับภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรมการจักสานไม้ไผ่ เพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชนดงเดือย อำเภอองไกรลาส จังหวัดสุโขทัย. **การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 7**. 25-26 มีนาคม 2559. หน้า 1447-1461. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580. (2561, 13 ตุลาคม) .**ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 82ก ตอนที่ 135.
- สำนักส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน. (2562). **การส่งเสริมสัมมาชีพชุมชนสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน**. ม.ป.ท. : กรม พัฒนาชุมชน.
- สิงห์ อินทรชูโต. (2552). **ศิลปะการคืนชีวิตให้ขยะ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พาบุญมา.
- Taba, H. (1962). **Curriculum Development: Theory and Practice**. New York: Harcourt, Brace & world.